

PRAZNICUL SFÂNTULUI IACOV FRATELE DOMNULUI LA PATRIARHIE

Vineri 23 octombrie / 5 noiembrie 2021 Patriarhia a sărbătorit praznicul Tronului patriarhal, adică pe Sfântul Iacov Fratele Domnului, primul Ierarh al Ierusalimului.

Cu ocazia acestui praznic, întreaga Biserică și, în special, cea a Ierusalimului amintește faptul că Sfântul Iacov a fost, după lege, frate al Domnului și „a fost așezat de către Domnul Însuși întâi Ierarh, păstor și învățător al tainelor duhovnicești”. Este autor al Epistolei sobornicești către iudeii „din împrăștiere” (Iacov 1,1), cuprinsă în Noul Testament. Este cel care a convocat primul Sinod Apostolic de la Ierusalim (49 d.Hr) în cadrul căruia, prin cuvintele lui, a deschis porțile Bisericii spre primirea neamurilor. Apostolul Pavel spune despre el: „Pe altul dintre Apostoli nu am văzut, decât numai pe Iacov, fratele Domnului” (Galateni 1, 19). L-a mărturisit pe Iisus ca Hristosul lui Dumnezeu și, de aceea, conducătorii iudeilor l-au aruncat de pe aripa templului lui Solomon.

Spre pomenirea și cinstirea lui ca apostol și sfințit mucenic, s-a săvârșit, în Biserica închinată lui, aflată lângă Obștea Aghiotafită și Biserica Învierii, Vecernia, seara în ajun, la care a luat parte Preafericirea Sa Părintele Patriarh Teofil împreună cu care au slujit Ieromonahi Aghiotafiți, între care Arhimandritul Nectarie Gheron al Kamarasei, Arhimandriții Ștefan și Nifon, părinții slujitori ai Bisericii – părintele Haralambie Badur și Gheorghe Baramki și alții -, Arhidiaconul Marcu și Ierodiaconul Evloghie. Au cântat Ierodiaconul Simeon și elevii Școlii patriarhale de pe Muntele Sion, precum și corul Bisericii Sfântului Iacov condus de d. Rimon Kamar. În dimineața zilei praznicului s-a săvârșit Sfânta Liturghie

condusă de Preafericirea Sa Părintele Patriarh Teofil împreună cu care au slujit Înaltpreasfințitul Mitropolit al Capitoliei Isihie și Înaltpreasfințirii Arhiepiscopi Aristarh al Constantinei, Filumen al Pellei și Aristobul al Madavei, Ieromonahi Aghiotafiți, între care Arhimandriții Nectarie și Claudiu, preoții Bisericii – părinții Haralambie Badur și Gheorghe Baramki – și alți preoți, Arhidiaconul Marcu și Ierodiaconul Evloghie. Au cântat Ierodiaconul Simeon și d. Vasilios Goțopulos împreună cu elevii Școlii patriarhale de pe Muntele Sion în strana dreaptă în limba greacă, precum și corul Bisericii Sfântului Iacov condus de d. Rimon Kamar în strana stângă în arabă. A fost prezent Consulul General al Greciei la Ierusalim, d. Evangelos Vliora și au luat parte credincioși ai parohiei.

La Chinonicul Sfintei Liturghii, Preafericitul a rostit această cuvântare în limba greacă:

„Cine s-a uitat de aproape în legea cea desăvârșită a libertății și a stăruit în ea, făcându-se nu ascultător care uită, ci împlinitor al lucrului, acela fericit va fi în lucrarea sa” (Iacov 1, 25), propovăduiește Sfântul Iacov în scrisoarea sa.

Iubiți frați în Hristos,

Credincioși Creștini și pelerini,

Harul Sfântului Apostol Iacov „robul lui Dumnezeu și al Domnului Iisus Hristos” (Iacov 1,1) ne-a adunat pe toți astăzi în Biserica ce îi poartă numele, aflată lângă Sfânta Biserică a Învierii, ca să prăznuim cinstita lui pomenire pe locul morții sale mucenicești, adică în Sfânta Cetate Ierusalim.

Se bucură și se veselește biblica Maică a Bisericilor, lăcașul lui Dumnezeu, la sfânta pomenire a dumnezeiescului Iacov, primul Ierarh, păstor și învățător al Ierusalimului, dar și iconom credincios al tainelor duhovnicești. Acesta a fost numit „drept” pentru nespusa sa cuvioșie și dreptate. Aceasta

o mărturisește și învățătura lui despre adevărata înțelepciune: „Iar înțelepciunea cea de sus întâi este curată, apoi pașnică, îngăduitoare, ascultătoare, plină de milă și de roade bune, neîndoielnică și nefățarnică. Și roada dreptății se seamănă întru pace de cei ce lucrează pacea” (Iacov 3, 17-18).

Potrivit lui Eusebiu al Cezareei Palestinei, dreptul Iacov a îndurat moarte mucenicească pentru că a propovăduit faptul că Iisus șade de-a dreapta puterii celei mari, adică a lui Dumnezeu Tatăl și va să vină pe norii cerului. Cu privire la acest subiect, Eusebiu oferă și mențiunea lui Clement al Alexandriei: „Lui Iacov cel drept, lui Ioan și lui Petru le-a dat Domnul cunoașterea, după Învierea Lui. Iar aceștia au dat-o celorlalți Apostoli. (...) Doi Iacovi au fost. Unul, numit „cel drept”, care a fost aruncat de pe aripa templului și, lovit cu un lemn de tăbăcar, a murit, și altul căruia i s-a tăiat capul”. (Eusebiu, *Istoria bisericească*, B,23).

Dreptul Iacov a propovăduit cu îndrăzneală faptul că singura lege desăvârșită este legea lui Hristos, adică Evanghelia Noului Testament cel vestit mai înainte de Proorocul Ieremia care spune: „Iată, vin zile, zice Domnul, când voi încheia cu casa lui Israel și cu casa lui Iuda legământ nou” (Ieremia 31, 31).

Această lege desăvârșită a Evangheliei lui Hristos sau a Noului Testament se distinge prin libertatea pe care o dă celui care o împlinește. De aceea și Apostolul Iacov spune: „Cine s-a uitat de aproape în legea cea desăvârșită a libertății și a stăruit în ea, acela fericit va fi în lucrarea sa” (Iacov 1, 25).

Tâlcuind acest cuvânt al Fratelui Domnului, Icumenie spune: „După ce a spus «lege desăvârșită», a adăugat «a libertății», făcând din libertate însemnul ei caracteristic. Căci legea cea după Hristos eliberează de robia față de tot ce este trupesc și îl așează pe cel ce vine la ea în libertate și slobozenie”.

Cu alte cuvinte, legea lui Hristos este cea care îl eliberează pe om de robia păcatului.

Sfântul Apostol Pavel în repetate rânduri vorbește despre „libertatea pe care o avem în Hristos Iisus” (Galateni 2, 4). De aceea îndeamnă zicând: „Stați deci tari în libertatea cu care Hristos ne-a făcut liberi și nu vă prindeți iarăși în jugul robiei” (Galateni 5, 1). Iar Petru corifeul Apostolilor spune: „Căci așa este voia lui Dumnezeu ca voi, prin faptele voastre cele bune să închideți gura oamenilor fără minte și fără cunoștință. Trăiți ca oameni liberi, dar nu ca și cum ați avea libertatea drept acoperământ al răutății, ci ca robi ai lui Dumnezeu” (1 Petru 2, 15-16).

Potrivit dumnezeiescului Iacov, este liber în Hristos acela care „se face nu ascultător care uită, ci împlinitor al lucrului” (Iacov 1, 25). Iar potrivit Psalmistului, cel care păzește poruncile Domnului va avea răsplată mare. „Judecățile Domnului sunt adevărate, toate îndreptățite. Că robul Tău le păzește pe ele și răsplătire multă are” (Psalmul 18, 10-12). Iar potrivit înțeleptului Pavel „și făptura însăși se va izbăvi din robia stricăciunii ca să fie părtașă la libertatea mării fiilor lui Dumnezeu” (Romani 8, 21).

Este vrednic de menționat cuvântul împotriva arienilor al Marelui Atanasie care spune că: „Dacă toată făptura suspină așteptând eliberarea din stricăciune și robie, Fiul nu este dintre cei care suspină sau au nevoie de libertate, ci este Cel Care înfiază și eliberează toate”.

Din cele de mai sus, se înțelege limpede, iubiții mei frați, că „legea desăvârșită a libertății” nu este alta decât Evanghelia lui Hristos, adică a Însuși Fiului lui Dumnezeu, Domnul nostru Iisus Hristos, al Cărui ucenic, mucenic al adevărului și apostol s-a arătat cel cinstit astăzi, dreptul Iacov, cel numit Fratele Domnului, după cum cântă și Imnograful Bisericii: „Ca un întâi Ierarh al Legământului nou, ca un mai mare Apostol, ca un înțelept vestitor, ca un mucenic

al adevărului, mai mult decât toți te-ai îmbogățit cu înalta vrednicie a fi frate Domnului. Acum, cu pietre fiind lovit și mutându-te la El, cere nouă, Iacove, dezlegare de greșeli”.

Pe noi, care prăznuim cinstita ta pomenire, Apostole al lui Hristos și Mucenice, dreptule Iacov, slobozește-ne de greșelile ce ne împresoară, mijlocind la Hristos Dumnezeuul nostru, împreună cu Preabinecuvântata Născătoare de Dumnezeu și Pururea Fecioara Maria. Amin. La mulți ani!

După Sfânta Liturghie, sinodia alcătuită din Arhiereii și Arhimandriții Aghiotafiți a urcat la Patriarhie urcând treptele interioare ale Bisericii și trecând prin poarta centrală a Patriarhiei unde au fost împărțite pâinile de binecuvântare de către Monahia Serafima.

La Patriarhie, Preafericirea Sa a rostit această cuvântare:

Bine am vestit dreptate în adunare mare. Dreptatea Ta nu am ascuns-o în inima mea, adevărul Tău și mântuirea Ta am spus. Nu am ascuns mila Ta și adevărul Tău în adunare mare” (Psalmul 39, 10-11), spune Psalmistul.

Excelența voastră domnule Consul General al Greciei Evangelos Vliora,

Cinstiți Părinți și Frați,

Iubiți frați în Hristos,

Sfânta noastră Biserică a Ierusalimului se bucură astăzi la pomenirea Sfântului Sfințit Mucenic și dreptului Apostol Iacov Fratele Domnului.

Și aceasta pentru că Însuși Domnul nostru Iisus Hristos, „începătorul și plinitorul credinței” (Evrei 12, 2) l-a arătat pe dumnezeiescul Iacov întâi Ierarh și păstor al Bisericii Ierusalimului, dar și Iconom credincios al tainelor duhovnicești.

Contribuția dreptului Iacov la organizarea în lume a Bisericii, prin adunarea Sinodului Apostolic de la Ierusalim (Cf. Fapte 15, 6), cât la evanghelizarea atât a „celor de un neam cu el, după trup” (Romani 9, 3), cât și a neamurilor, a fost hotărâtoare. De aceea și dumnezeiescul Pavel menționează că, atunci când a venit la Ierusalim, „pe altul dintre Apostoli nu a văzut, decât numai pe Iacov, fratele Domnului” (Galateni 1, 19).

Autoritatea sa apostolică și vrednicia de Preot, de întâi Ierarh al Bisericii, a pecetluit sângele său vărsat pentru Evanghelie, făcându-se astfel mucenic împreună cu Dumnezeu și Mântuitorul nostru Iisus Hristos.

Smerenia noastră, fiind, cu mila lui Dumnezeu, urmaș al Tronului apostolic al lui Iacov Fratele Domnului, am coborât la Biserica Sfântului Iacov aflată lângă Biserica Învierii, unde am săvârșit Sfânta Liturghie patriarhală împreună cu preasfințiții Arhierei și cinstiții membri ai Obștii noastre Aghiotafite.

Trebuie menționat că praznicul de astăzi al Sfântului Iacov nu are numai însemnătate bisericească, ci arată, mai ales, mărturia istorică neîntreruptă a Bisericii întâi-născute și a Comunității iudeo-creștine și elino-ortodoxe din Ierusalim.

De aceea și Sfânta noastră Biserică cu recunoștință strigă: „Pe Tine, Doamne, cu glas slobod Te-a propovăduit fratele Tău cel drept și următor patimii Tale a fost, fiind omorât”.

Iar noi, lăudându-ne întru Domnul, să spunem împreună cu imnograful: „Se veselește de Tine Biserica Ta, Hristoase, strigând: Tu ești puterea mea, Doamne, și scăparea și întărirea”. Amin.

La mulți ani!

În continuare, Preafericirea Sa a dat cheile Bisericii epitropilor ei și i-a binecuvântat.

Din partea Secretariatului General